

Ontwapenend. – geschreven door Leo Delfgaauw

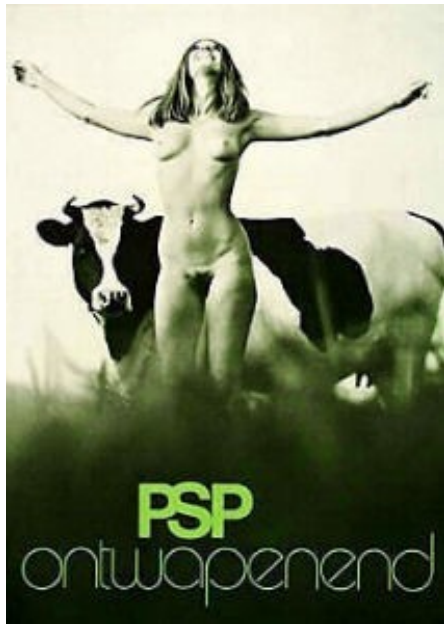
3 november 2015

Onlangs bezocht ik met een groep studenten van Academie Minerva de Biënnale van Venetië. De Biënnale is een grote internationale tentoonstelling van hedendaagse kunst. De studenten volgen zelf een opleiding in een kunstvak en willen daarmee kunstenaar, vormgever of docent worden. Behalve de prachtige oude stad, de bootjes, de pizza's en de ijsjes waren er talrijke tentoonstellingen en kunstwerken om van te genieten. Er was veel werk te zien van kunstenaars uit Afrika, Azië en uit het Midden-Oosten. Helaas niet altijd de meest rustige regio's. Onderwerpen en beelden met betrekking tot politieke problemen en gewelddadige conflicten waren in ruime mate aanwezig. Kunstenaars vertalen deze soms in heftige beelden: zo waren er kunstwerken te zien die gemaakt waren van messen en van kettingzagen, er waren tekeningen van allerlei fantasie-wapentuig, schilderijen van doodshoofden, een namaak-kanon, foto's van armoede op het platteland en films over de voortdurende aanslag die we op onze leefomgeving plegen.

Weinig om vrolijk van te worden ook al waren de meeste kunstwerken prachtig om te zien, intrigerend van betekenis en verrassend van originaliteit. De boodschap van een kunstwerk komt vaak directer over dan een journalistieke reportage of een wetenschappelijk onderzoek. Toch was het niet uitsluitend kommer en kwel. Sommige kunstwerken waren juist troostrijk en boden een optimistischer blik op ons heden en onze toekomst. De Nederlandse kunstenaar herman de vries (zonder hoofdletters!) maakt al zijn werk in en met de natuur. Hij verzamelt natuurlijke materialen zoals takken, planten, stenen en aarde en hij laat de bijzondere schoonheid er van zien door het te ordenen op kleur of formaat. Zijn werk is gebaseerd op een grote belangstelling en liefde voor de natuur waar we deel van uitmaken. Ook zijn persoonlijk leven getuigt hiervan: de kunstenaar woont in een afgelegen bos en hij loopt daar het liefste naakt rond. Puur natuur.

Op de Biënnale van Venetië is herman de vries een van de oudste kunstenaars. Hij is 83. Zijn tentoonstelling is een blijk van erkenning voor zijn hele oeuvre. Temidden van al zijn jongere collega's is zijn werk opmerkelijk vitaal en het is op natuurlijke wijze met zijn leeftijd vergroeid. Waar veel kunstenaars heftig reageren op oorlog en geweld in onze samenleving, daar biedt de vries een troostrijk beeld uit de natuur. 'Zo mooi kan het zijn', lijkt de boodschap. De jonge studenten zal het waarschijnlijk

zijn ontgaan, maar voor mij als oudere docent deed de blote wereldverbeteraar denken aan het beroemde PSP-verkiezingsaffiche uit 1971 van een naakte vrouw met een koe in het weiland: ontwapenend.

Leo Delfgaauw – promovendus lectoraat Life Long Learning in Music, Kenniscentrum Kunst & Samenleving, Hanzehogeschool Groningen. Zijn onderzoek betreft het ‘levenslang leren binnen de gevorderde beroepspraktijk van beeldende kunstenaars’. Zijn aandacht richt zich dus op de vraag wat het ouder worden betekent voor het beeldend kunstenaarschap. Daarnaast geeft hij kunstgeschiedenis aan de Rijksuniversiteit Groningen.